

NORGES HØYESTERETT

Den 4. mars 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falkanger, Ringnes og Thyness i

HR-2021-499-U, (sak nr. 21-018586STR-HRET), straffesak, anke over beslutning:

A (advokat Brynjar Nielsen Meling
v/advokatfullmektig Vetle André Mitchell
Jensen)

mot

Påtalemyndigheten (statsadvokat Oddbjørn Søreide)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om ikke å gi samtykke til å fremme en anke, jf. straffeprosessloven § 321 første ledd.
- (2) Stavanger tingrett avsa 23. november 2020 dom med slik domsslutning:
 - "1. A, født 00.00.1979, dømmes for overtredelse av straffeloven § 231, første ledd, og utlendingsloven § 108, annet ledd, bokstav a, jf. § 55, første ledd, til en bot på 15.000 – femtentusen – kroner, subsidiært 30 – tretti – dagers fengsel.
 2. Han dømmes til å tåle inndragning med 25.000 – tjuefemtusen – kroner til fordel for statskassen."
- (3) Det var dissens om skyldspørsmålet for tiltalens post II.
- (4) A anket til lagmannsretten. Anken gjaldt bevisbedømmelsen og lovanvendelsen under skyldspørsmålet for tiltalens post II – overtredelse av utlendingsloven § 108 andre ledd bokstav a, jf. § 55 første ledd – og inndragningen.
- (5) Gulating lagmannsrett avsa 11. januar 2021 beslutning med slik slutning:

"Det gis ikke samtykke til at anken fremmes."

- (6) *A, født 00.00.1979*, har anket til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen. Det er anført at lagmannsrettens begrunnelse er mangelfull. Lagmannsretten har ikke vurdert anførselene i anken tilstrekkelig, og det er ikke foretatt en reell prøving av tingrettens dom. Det er lagt ned følgende påstand:

"Gulating lagmannsretts beslutning av 11.01.2021, oppheves."

- (7) *Påtalemyndigheten* har anført at lagmannsrettens beslutning er tilstrekkelig begrunnet. Anken påstås forkastet.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalget bare kan prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 femte ledd.
- (9) Lagmannsretten har nektet anken fremmet etter straffeprosessloven § 321 første ledd. Bestemmelsen gjelder anke «om forhold hvor påtalemyndigheten ikke har påstått og det ikke er idømt annen reaksjon enn bot, inndragning eller tap av retten til å føre motorvogn mv.». I slike tilfeller kan anken ikke fremmes uten rettens samtykke. Samtykke skal bare gis når særlige grunner taler for det.
- (10) Utvalget kan etter straffeprosessloven § 385 tredje ledd andre punktum ta opp saksbehandlingsfeil som ikke er påberopt hvis det må antas at feilen kan ha innvirket på avgjørelsens innhold. Spørsmålet er om det i dette tilfellet var korrekt av lagmannsretten å anvende straffeprosessloven § 321 første ledd.
- (11) Tingretten har utmålt en straff av bot på 15 000 kroner, subsidiært fengsel i 30 dager. For at det skal være riktig å anvende § 321 første ledd, kreves imidlertid at «påtalemyndigheten ikke har påstått» annen reaksjon enn bøter eller inndragning, se blant annet HR-2016-2027-U avsnitt 10 med videre henvisninger. I gjengivelsen av aktors påstand i tingrettens dom fremgår det at aktor la ned påstand om betinget fengsel i 15 dager, bot på 20 000 kroner og inndragning av 56 700 kroner. Når tingretten kom til at det skulle reageres med bot for forholdet i tiltalebeslutningens post II, skyldtes det at forholdet ble bedømt å gjelde en vesentlig kortere periode enn beskrevet i tiltalen.
- (12) På denne bakgrunn var det ikke riktig av lagmannsretten å prøve domfellelsen etter straffeprosessloven § 321 første ledd. Anken skulle i stedet vært vurdert etter bestemmelsens andre ledd.
- (13) Opphevelse skal bare skje hvis det må antas at feilen kan ha innvirket på avgjørelsens innhold. Vurderingstemaet etter § 321 første ledd er om særlige grunner tilsa samtykke, mens det etter § 321 andre ledd må foretas en konkret vurdering av om anken klart ikke kan føre frem. Feilen kan på denne bakgrunn ha innvirket på innholdet i avgjørelsen, og ankenektelsen oppheves.
- (14) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Arne Ringnes
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Erik Thyness
(sign.)